

که دل در شکر شیرین سند
که در این ملت سلطانی گذاشت
که گرشادی دارم هیچ عصیست
ورت گجست^۵ کام ارم مار مدیش
بیاند تحت آن کردار ترسد^۶
که از گل فارعست و ایمن از حار
که در ملک ها سلطان ناشد
که آب رندگانی رندگانیست
کسار از بار و میل^{۱۰} بار کرد
شد قربانو بیرون رفت ارکیش^{۱۱}
نه شهر عاشقان سلطان چه حاجت^{۱۲}
یعنگن محمول وار نار نگریر
که ایمان چیست ترک دل پرستی^{۱۳}
رفان آور شو و می ناش حاموش
بر آید^{۱۴} های و هوی می پرستان
که نامگ نصرع حوش ناشد نهشگیر^{۱۵}

جهان^۱ در حسره آن را پسند
و ملکت در گذشت پادشاهیست^۲
مرا آکنون رشادی هیچ کمیست
اگر بیماری از تیمار مدبیش^۳
بچیز گل کسی کر حار ترسد
ولی آن را درین گلشن بود نار
برین^۴ در سده را^{۱۶} فرمان ناشد
مراد از حصر عمر حاودا بیست
چه حوش کاریست ترک کار کردن^{۱۷}
ریبویشی طرد رست ار حوش
سرافتاده را سامان چه حاجت^{۱۸}
بیا ای بار و از اعیار نگریر
مکن گر هوشیاری ترک مستی
چو سوسن می رحام مهر می بوش
نه وقت صبح کر طرف گلستان
ر مرعام حوش آمد نعمة^{۱۹} ریبر

- ۱-۳- جهان را ۲- من پادشاهیست ۳- ب ندام ۴- این مصراع
و قتلی در سخنه (ب) دریک سطر آمده اگر سماوی از تیمارهم بیست ۵- من، ب
گجیست ۶- ب بیاند گیج کان از نار ترسد ۷- من بدمیں ۸- ب
برین سده را ۹- س چه حوش کاریست کار کردن (۱) ۱۰- ب ترک
۱۱- من حوش سخنه (م) اینست را ندارد ۱۲- ب شاید
۱۳- ب شاید ۱۴- ب حود پرستی ۱۵- من، ب مرآمد ۱۶- ب
ماله ۱۷- من که منع حوش ناشد نهشگیر (۱)

زبوروراین حکایت نارمی گفت
تکاور را به بود دیده نان یافت^۱
وران معنی به قیصر آگهی داد^۲
که شیری اژدها را کرد سخیو
به حوش آمد مردو رندرودشت
خطا گفتم که کوه پیل وش را^۳
رشادی سر به گردون بر کشیدند
بعیر نای در^۴ کیوان فگیدند
نه ل فراش قصر قیصر^۵ آمد
بحای آورد شرط^۶ حاکم بوسی
پرستاران قیصر را دعا کرد^۷
شکوه و فروفره^۸ شاهان دید
چوحاتم در نگین رز شاید^۹
رمان هریک به تحسین بر گشودند
شاید دش^{۱۰} مدار^{۱۱} حایی که شایست
روان کردند از^{۱۲} حام اشک^{۱۳} مریم

چو نسل نا ریاحین رارمی گفت
که چون در دیده گه نار آشیان ساخت^{۱۴}
نه سوی قیصریه کس هر ستاد
فتاد اند^{۱۵} رمان کودک و پیر
چودر شهر این معابی مستشو گشت
نه گردون آن هیون پیل کش را
نه پای طارم قیصر کشیدند
حروش طبل در ایوان^{۱۶} فگیدند
چومورور پلگش افگن^{۱۷} در آمد
چو سلطان سپهر آسوی
رمان بگشود و بر قیصر ثنا کرد^{۱۸}
ملک در^{۱۹} وی چو آیین مهان دید
اشارت کرد کوراپیش حوابید^{۲۰}
بر رگاش سوارشها معودند
فشا بدیدش هر آلسیمی که نایست
شان عیسوی در محلس حم

- ۱-۳ یافت ۴-۶ تافت ۷-۹ تاخت ۱۰-۱۲ من کمن هر ستاد
۴-۶-۸ این در ۵-۷-۹ س، ب پیل کوه وقت را ۶-۸-۱۰-۱۲-۱۴-۱۶-۱۸-۱۹ س، ب گردون
۷-۹-۱۱-۱۳-۱۵-۱۷-۱۹ ب رز شاش ۸-۱۰-۱۲-۱۴-۱۶-۱۸-۱۹-۲۰ رسم
حواله ۱۵-۱۷-۱۹-۲۰ س، ب شاسه ۱۶-۱۸-۱۹-۲۰ دادندش ۱۷-۱۹-۲۰ نو آن
۱۸-۲۰ ب در ۱۹-۲۰ حام از اشک

کمیست می نه میدان در فگندید
حرداز چشم حومان مستی آموخت
قدح گلستانگها بر طاس^۱ می ردد
برد ماه^۲ معنی راه مستان
ر^۳ سرمستی نشد کلک ار کف تپر
نم ساعر دمایع عقل تو کرد^۴
فروران شد روح چون دور بورور^۵
که چون شد کاشان کردی مدن^۶ دوم
عریمت ناکه و در حاضرت چیست^۷
کمون حود پیکر و کار تو دیدم
بحای آریم و الحق حای آن هست
شه ایران شین شه راده بورور
ئا در^۸ و رمان را حوه‌ی کرد
مه بو نعل حنگ تپر گام
چوشاه احران تیعت حهانگیر
چشیده آب نیعم مار و ماهی
سحر پیوند قیصر بیست کام
پقیں دائم که ار آن بر نگردید

حقیقی ناب در ساعر فگندید
رح مهر ارمی روشن بر افروخت^۹
صراحتی حمده‌ها بر کام می ردد
بوفت ار ناده آب می پرستان
برآمد بالله دار ار دل ریر
چومی در ناده پیمايان اثر کرد
روان شد قاره ر آب آتش افورد
قدح داد و پرسیدش شه روم
ترامسکن کحاو گو هوار کیست^{۱۰}
ر بخت افروز پیکارت شیدم
هر آب حمیت که مار احمد^{۱۱} اردست
هژمر پیل رور ازدها سور
ساطع حاک را صورت گری کرد
نه پورش گفت کای عالم به کامت
حدنگت ناد چون تپر آسمان گیر
ر ایوانم یکی مرد سپاهی
رمهه ازدها کش کرد نام
شهاه هر عهد و پیمایی که کردید

۱-س برانگیخت	۲-م، ب گلستانها بر کام	۳-س راه
۴-س، ب نه	۵-م بر کرد	۶-س فروران شد چورور عهد
بورور	۷-س، ب در این	۸-ب ترا گوهر کحا و مسکن ار کیست
۹-س کیست	۱۰-س آید	۱۱-س پیاوده ب گفت

شوم شاه حهاسان را^۱ پرستار
علیم از آتش کن رفت^۲ در حوش^۳
کنون یک کار دیگر نایدست کرد
کرو در لوره افند سگ حارا
بهم دستی بدارد هیچ یاری
برآرم هر تمایی که کردی
ولی عهد و وصی^۴ حویش سارم
بچیزد حر تو کس این^۵ گل رگل رار
چو پرگارت بیسم پای مر حای
خنگر گاهت عدای شیو سارم
سورا نم به مرق سپه سورت^۶
ندین پیمان بر رگان را گوا کرد
میان درست ورد بیریکد گردست
کنون این کار دیگر بر گواریم
بر آسا را بک ناشی^۷ حسته راه
سپد هم به تاب می سوریم^۸

اگر باشند رین^۹ حضرت سراوار
عظیم الرؤم جون کردان محن گوش
ولی سود^{۱۰} و گفت ای پهلوان مرد
برین در گه علامی هست مارا
بحر کشتی بداده هیچ کاری
گرا او را بر^{۱۱} مین آری به مردی
به دامادی ترا سر بر فرام
بیاند حر تو کس در پیش گل نار
و گر بیرون بهی از دایره پای
سرت را افسر شمشیر سارم
کس آماح تیر دیده دورت^{۱۲}
ندین^{۱۳} خط نارداد و شرطها کرد
شه پولاد چنگ از حای بر حست
که کوتایا هم ایسحا رح در^{۱۴} آریم
ملک فرمود کیم دم گشت^{۱۵} بیگاه
با تا آتش رح بر هروریم

۱- ب در آن	۲- س حهان دار
۳- س گشت	۴- در سعه
(م) بحای مصراج دوم مصراج اول تکرار شده است	۵- ب سهود
۶- ب در	۷- س ولی عهد سپاه
۸- س داران	۹- س دورد
۱۰- س سورد	۱۱- س بدان
۱۲- ب در	۱۳- س هستی
۱۴- ب، کشی (= گشتی)	۱۵- ب سپد می عد تابع

قرار او مرع پر دستان رمودند
 عسای ارعیون آغار کردند
 فشاریدند اشک مشک از دیده حام
 رمی پیر خود را حال بر^۱ گشت
 اشارت کرد سوی شاه راده
 بیافردا و رور پسخه سمای
 قدح بو شید و درح سوی وطن کرد
 بهای دست بوس شاه دریافت
 برو مار آی ارین^۲ کار شعساک
 ور آن ثمان رهر افشاپر هیر
 ره بی راه رفق مصلحت بیست
 که باریگی شاید ترکاری
 به اساس است آن^۳ دیوی سیاه است
 شاید نا احل پیکار کردن
 طریق آن حهات می باید
 هر آن گوهر که ناما بود سفتیم
 که عاول باشد از حال^۴ خوان پیر
 نمی داشی کریں ره برو بگردم
 چرا گردد رحم ررد از سیاهی

دگر حبایگران دستان بعودند
 بوای دیرویم برصار کردند
 سهی سروان گل روی گل اندام
 چور طلی چند مالامال در گشت
 گرفت از دست ساقی شاه ناده
 که این می^۵ بوش کن امشب بر آسای^۶
 ملک راده به قامت حم در آورد^۷
 چو صحت افورد از آن می خسرافت
 به لابه گفت کای مرع^۸ طرساک
 مشو نا^۹ رهر و باریگی میامیر
 تراکشی گرفتن مصلحت بیست
 مکن نا آن سیه رو دست باری
 ارین^{۱۰} بر گرد کیں کاری تا هست
 شاید فته را بیدار کردن
 شه ما قصد حات می باید
 هر آن چیری که برمابود گفتیم
 به پاسخ گفت بورور حهان گیو
 به در ره دیده ای دست و سردم^{۱۱}
 چو بودم سرح دو پیش سپاهی

۱- ب در ۲- د که امشب ۳- ب ساسای ۴- ب حودر قامت
 حم آورد ۵- ب شاه ۶- س دین ۷- م، ب در ۸- م، ب
 برو ۹- ب اس ۱۰- ب، صحت ۱۱- من دست و سردم

و یا از مردم حسگی گیریم
برانگیرم شوار از دندۀ شیر
کم ناکوه حارا دل درشتی
که یردان را چه حواهد بود تقدیر

نهندویم که از رنگی گیریم
گهی کاتش برافروم ر شمشیر
و گر مارک دلم هنگام کشتی
درین بودند آن شت تا به شکیر

کشتی گرفتن شاهزاده باشل رنگی در
دار حمایه قیصر و انداحت شاهزاده شل را وصفت او^۱

چو رد ررین علم بر گوهه نام
عروسان حق سر بر گشیدند
دچرح مهره گردان مهره بر چید
ر طلمت سایه دان بور سمود
گل ناع هر شهزاده بورور
فتاده در سوش سودای کشتی
نه صحن ناع قیصر آشیان کرد
بحوشید از حلایق کاخ و گلش
رده تبع دریعش در^۲ دل ریش
رداع او همه نا درد و تیمار
ستایش را نقاب از رح برانداخت
که عاری آن گوگردون حرامت^۳

حمد پیروزه بخت آتشین حام
کبیر آن حش رح در^۴ کشیدند
شت رنگی در عالم مهر سرید
ر عسر بیصه^۵ کافور سمود
شه پیروز رور کشور افروم
هوا نگرفت چون ناد بهشی
سهی سرو حرامان را روان کرد
ر مرد و زن سپاه شد کوی و بزرگ
چه معنم دیده اورا و چه دروبش
فتاده در عقب حلقی به یک نار
و پای تحت شه چون سر بر افراحت
رمین بوسید کای گردون علامت^۶

- ۱- ب کشی گرفتن شاهزاده بود و باشل رنگی در دارگاه قیصر روم وصفت شل رنگی
در سعه (س) عموان محو است   ۲- ب من   ۳- ب دچرح مهره
گردان بر چید (۱) ب پسجد   ۴- ب مهره   ۵- ب نا   ۶- ب
علامت   ۷- سعه (س) در اینجا پایان می پذیرد

کون تیری ناراش بیم
پشیمای ر قول حویش یا به
که می آید مرا ار نام او سگ
ور آتش گشت پیشم حاکرا هست
نه تنها کگر نتام رح^۱ به مردم
سخن بی علم گفت حهل ناشد
چو مرگ آید چه در تحت^۲ و چه در تحت^۳
که در حون سرح رویی به که رردی
تو خود بی آتش اردو دم نکشتی^۴
چو آتش بر خود ارحدت پیچید
سردستی بدان^۵ سرکش نماید
یل رور آرمای قلعه کن را
فتاده در درون ار سهمش آتش
ار او در حان مرد ورن عربی
چو شیر شرده نامش شل رنگی
شکم گر ناد شماری طعاري
نفس تون^۶ و دهان ماسد مسلح
ستون قیر بود و قلعه قار

که ناری پیکر و کارش بیم
ملک گفت ای مهچالا کی فسایه
حوالش داد شیر آهین چنگ
گرو کوهست بردم برگ کاهست
سپاه رنگ اگر حوید سردم
و گر او عالب آید سهل ناشد
نمی دام کرا بیرو دهد بخت
چو می ناید شلد ناری به مردی
من ار کشن نمی ترسم به کشتی^۷
چو قیصر آن^۸ حدیث تگرم مشید
اشارت کرد تاریگی در آید
بحواند آن هیون پیلس را
در آمد ماگهان کوهی کمر کش
سیاهی همچودود اندوده دیوی
پلگی^۹ آهین چنگال حنگی
قدش گر راست پنداری چهاری^{۱۰}
سرش چون گسدنی^{۱۱} پر دود در ح
تو گویی بارو^{۱۲} و برش^{۱۳} نه حار

۱-ب به تنها رح اگر قاتم ۲-ب در تحت ۳-ب در تحت و حه در تحت
۴-ب که کشتی ب به کشتی ۵-ب حه کشتی ۶-ب این ۷-ب
به آن ۸-ب پلگه ۹-ب حهاری ۱۰-ب گسد ۱۱-ب

تومی ۱۲-ب بار ۱۳-ب بارو بر رش

نه مژگان چون سان مرشکسته
رمیں ار حشن او بوده ربحور
برفتی دور را بور ارجهان^۱ بین
جهان را ماده سودا فرودی^۲
گرفتی چرخی آئیه گونریگ
نه عوغا ملک را ویرایه کردی
بحبیدی رمیں را دم نستی
ردی چرخ محالف برآنہ چپ راست
نه کندی کوه راطرف ار کمر سد
سوان پیکر پیر و حوان کرد
که ریگی بیست بالای سیاهی
و یا شیری شبده بوی بحیر
لناس حام گرگ^۳ ار سر برآورد
بهان گشت آفتاب ار روی رددی
چو کوه ایر ارجارا برمیان بست
وران پس همچو کل کوه ساری
نه سوی حلوه گه پروار سمود
نه پیش شس فرار آمد چو حور شید
ندان کوه سیه در گشت چون ناد
بحبید آن ستون قلعه ار حای

۳-۲ ب مکرفتی ۴-۲ ب مور

نه امو و چوک کمان ره گستته
هوا از سیه او گشته محور
سحر کو سر برآوردی ر مالیں
و گر در تیره ش سیما سمودی
چو سمودی^۴ نه شام ابدام شریگ
نه سودا عقل را دیوانه کردی
بحبیدی رمیں را دل بحسبتی
نه کشتی چون بهادی پای چپ راست
چو کردی پسحه در کوهو کمر سد
فلک ناطرح نقش اس و حان کرد
ندان هیأت مدید ار مار^۵ و ماهی
چوشیدائی برون حسته رد بحیر
تعزید و نه میدان رح در آورد
سیه شد چشم چرخ لاحور دی
روان شهزاده بیر ارجای بر حست
ریزدان جهان بان حست یاری
حروشان گشت و را بنا نار سمود^۶
نه مرد دیو بار آمد چو حمشید
نه هم برد دودست و پشت حم داد
فر و افتاد و نگرفتش حم پای

۱-۲ ب بود جهان ۴-۲ ب سمودی
۵-۲ ب گرم ۶-۲ ب مال بگشود

بحست ار قید شب مامده رور
 هوا نگرفت و پیش راع شدبار
 گلش دارسیه شب به برآورد
 بود کورا پسدارد ر پرگار
 کشن نگرفت و پایش در کمرست
 سر دستش روان ار پا در آرد
 نداسان کاسماش روی سهاد
 دروگشت ورپرگارش بیگند
 بدان شیر سیه چسگال سمود
 کشیدش ساعدو در دستش^۱ آورد
 به دستی کاسه را بوش نگرفت
 نگون کرد و به حاک ره در افگند
 که رفتش کاسه در صدق سیه
 ار آن حواسد آن را^۲ کله رینگی
 گرانحایی نکرد و حان بر اشاند
 رماه آهرين و چرخ ره کرد
 نبیر ار گلش و ایوان مرآمد
 ر شادی نوسه رد بر پایه^۳ تحت
 سراش سحق در می فگندند

چو برد بگی شد شه راده پیروز
 چو مرع ار ریربالش^۴ کردپروا
 صوبورا چو سمل حم در آورد^۵
 درو نگردید دیگر دایره وار
 در آمدشل همچون دیو سرمست
 مگر کان سرو را ار حادر آرد
 شه ار روی هوا در گشت چون ناد
 برد چوحی و ار کارش بیگند
 حدا را یاد کرد و مال نگشود
 دگر دعو طه و در دشنه^۶ آورد
 به دستی مهره^۷ ناروش نگرفت
 به ریش درشد وار حای بر کند
 سرش برسگئ رد را سان به کیه
 هروشد کله آن شیر حنگی
 برد آه و چراع عمر مشابد
 چو شه ناؤ کمان کیه ره کرد
 به تحسین نعره ار کیوان برآمد
 چو اقبالش مدد کرد آن حواسخت^۸
 یلان^۹ در پای او سر می فگندند

۱- ب اپایش ۲- صوبور داچو ششم در حم آورد ۳- م مشش ب داش

۴- ب مشش ۵- م کند ۶- م، ب اورا ۷- ب حوان مرد

۸- م گوشة ۹- ب من

همان دم شاه روم ار قهر بر حاست^۱
سان دسته گل دست بر دست^۲
سوار پیرو ره گوی ابوان بر آورد

حروش رو میان ارشهر بر حاست^۳
رگلش شد بروندور و سرمست
به پیروزی به ایوان رح در آورد

آمدن داینه گل و بردیک او رور و حسردادن
ار عاشق شدن گل^۴

مکش قالی به صدر حانه دل^۵
درو سگر که چندین نقش قالیست
که فلست ایک بر صدرش بود حای
دم از پروار رن ورمال نگذر
ولیکن مرع قالی حان مدارد
که حواس است بر رگان نقش دلوار
برو^۶ پروانه حوى از طایر طور
کریں در گه بیانی فتح نای
ر چشم کو کب دری بر آید
کسی در عالم حان کشف^۷ ارواح
تو آن گنجی که درویان نگنجی
به ناع لامکات آب و داست
رمیں و آسمان در سایه تست
سر از رفعت به علیین رسانی

الا ای صدر قالی حانه دل
ساط دل که فرش لاپرالیست
مه بر صدر اگر اهل دلی پای
حدیث از حال کن ورقاً نگذر
چمن بی قول ململ آن مدارد
چو کاشی دل مه بر نقش ایرار
گرار شمع تحلی نایدست بور
محوى ارعاقی رین بر که آمی
چو مشکاه دلت پرتو نماید
راح دل چو بعروی به مصالح
تو آنسروی که درستان نگنجی
تو آن مرعی که عرشت آشیاست
تو شمسی^۸ و قمر همسایه تست
ولی گر پایه حود را مداری

۱- ب حواس است ۲- ب حواس است ۳- ب حواس است ۴- ب آمدن داینه
بدردیک بورور و حسر دادن عاشق شدن گل درسخه (م) عسوان محوات
۵- در گل ۶- ب سین ۷- ب پر ۸- ب مهری

چین نا پیردهقان نار می راند
 شس^۱ رنگی رحدروم^۲ در تاخت
 بوا ار مه رجان حوش بوا حوات
 گل گلش ر گلگون حرعه نم کرد
 چو هندو طبع شاه دوم کجع^۳ یافت
 ر هر سو نعره^۴ تحسین شودن
 ولیکن حاطرش این نقش می حواند
 معاشر برم را می مل بحواله
 که همچون عصجه با او حوش بر آید
 که هم با سخت رویان سخت روی
 که آهن هم به آهن می شود راست
 که ناشه چون کند^۵ نار ار گل تیر
 حدیث دل به پایان چون رسایم^۶
 ر رنگ و بوی داده مایه گل
 به برگس حاکره را توتسا کرد
 بدویده چشم دولت بی رحت نور
 که یرد است ر چشم بدویگه داشت
 که قلب ره ربیان در هم شکستی
 که آن مار سیه در شستت افتاد
 که کردی روی در روی سیاهی

مع تاریخ گو کیں فصله می حواند^۷
 که چون بورور آن رنگی پرداخت
 به حرگه شد چو ماه و محلی آراست
 شراب قیصری در حام حم کرد
 به شادی چون از آن رنگی فرج یافت
 که بیک ساعت نمی یارست بودن
 دلش نامه را گرچه مهربانی راند
 که قیصر ناع را بی گل بحواله
 کسی کش برگه گل ماشد شاید
 ساید کرد ارین پس تند حولی
 حه سکو گفت آن کان^۸ حلقة آراست
 درین اندشه بود آن سرو بمحضر
 عمار از سیه فردا چون شایم^۹
 در آمد ماگه از در دایله گل
 به خدمت سرو سیمین را دوتا کرد
 بدو گفت ای درویت چشم بددور
 سرد زین فرحتی سر مرمه افرانشت
 مگر یاری و چشم یار حستی
 مگر رلف نئی در دستت افتاد
 مگر حالی^{۱۰} سیه دیدی به راهی

که راسان^۱ رنگی شدیا بمالت
 که پایش ارجیا می‌رمت در گل
 چوبلل داستان گل در انداحت
 مدان حادو پد پصا بودی
 به نام آورده بود ارجحه او رنگ
 هرور نارویش افگندی اردست
 چورنگی روشن او محبت^۲ ساهست
 مهل نا روی درد و آه سردش
 دلش ده چون برخان دلداده تست
 ردود سیه بو گردوں تدق سمت
 مرد را به لعل ناب تر کرد
 چرانا دینده آتش می‌رمی حوش؟^۳
 تو هشیاری چه دامی حال مستان
 حدیث گرد نا گردوں چه گویی
 مگوی ارتقاب شمع محلس افروز
 تو چون کشتی دهی هردم به نادم
 به حسرت چند سوری بو^۴ سوام
 بو بیر ارس رکشی بو من مرندوش
 هرار آوا ر عم در ناله رار
 چنان گردد ر تاب^۵ دره ار مهر

مگر پیروز گشت امرور فال^۶
 بهان می‌کود ارو حود قصه دل
 ولیک عاقبت بر قع برانداحت
 که چون شل سیه را در بودی
 گل گلچهر سوس بوی گلرنگ
 تماشا را گشوده برگس مست
 کون پشتیش^۷ بگر کر عدم دو تا هست
 گرفتی کشتی و کشتی به دردش
 بگیرش دست چون افتاده قست
 چو مشید این سحن بود و سرمست
 ر مژگان آستین را پر گهر کرد
 بر آورد آه و گفت ای دایه حاموش
 دم ارمستی مری نا می پرستان
 دوای صرع ارم محسون چه حونی
 چو بیی آتش سور بده در سور
 چرا چون من به دریا در فتادم^۸
 چو^۹ می‌دامی که من مشتاق آنم
 کسون کر پا فادم مست و مدهوش
 روا ناشد گل صد برگ پر نار
 رچر جست این که مهر آتشیں چهر

- ۱- ب مگر قیروز شد امرور حالت ۲- ب دیسان ۳- ب دیش
 ۴- ب اوصادم ۵- ب تو ۶- ب چون ۷- ب چوتا

ر دل در آتش و پروانه ارشمع
گل ار ناد هوا و مار گل مست
شدم دود ار حمال او چومویی
سان بر شاه حاور می کشیدند
مدیدم هیچ ترک مست ره رن
شکح رلف او آمد به یادم
برفت ار چشم آن حال سیه رنگ
کمون یا صر بهم یا بوسه آدم
محواهد بود بی گل بوستام
و گرسی^۱ بادمودی پیش من روم
ر عالم گر چه آرادم چو سوسمن
حیال بر گش در طاق محراب^۲
دلم چون لاله در حوتست باری
نه برگی راصیم ران دسته گل
مرادم بر باید یا سر آید^۳
مشو چون طره ار من سر کشیده
سحسن ار حوان بخشایش بصیم
عریان را مکن بیگانه ار حویش^۴
گرم بر دیك حوانی دور سود
تو آسان کن که مشکل می باید

طرک شمع را پیوسته در حمع
خریعان ار تامل ما رمل مست
هور ار سلسش شیله بویی
ار آن تر کان که حسحر می کشیدند
ار آن خادوی شوح باوك افگ
چو با آن مار دم کش در فتادم
وران ساعت که در دنگی ردم چنگ
در رلفس هر تمایی که دارم
اگر گردید دشمن دوستام
نه بوی گل بهادم رخ بدهیں بوم
هوا بی گل چو زد است گلش
ش طاعت نمایدم نه مهتاب^۵
حورم هر لحظه بی گل رحم کاری
نه بوی قاعم ران^۶ شاخ سسل
نمی دام که عمر من سرآید
مرا هم مادری هم بوردیده
چومی دامی که من ایسا عریم
ساراین حسته دل را مرهم ریش
چو من بیچاره مه حور بود
امیدم حمله باطل می نماید

۱- ب و گره ۲- ب حومه هیاف ۳- ب حیال طاق ار ویش چو محراب
۴- ب ار ۵- ب مراد من ب آید یا باید ۶- ب سکانه حویش

کلبی سار کین در بر گشایم
به پاسخ گفت ای^۱ باع امامی
گلستان فرورت حوش بطریاد
مکن ای حان شیرین شود ادین بشن
ش هحران به پایان آید آخر
نه سوی آشیان آورد رح مار

رفقی شاهزاده نه نازگاه قیصر نه حواسگاری^۲ سمل و آنگاهی

نافتن اولشکر گشیدن فرح رور شامی نه روم^۳

چه روست این که می فالد درین کاخ
که رنگ پیکر نقاش دارد
روانمی حواند و اورا روان بیست
اگر داری خرد آن را سحن دان
که آید در دهان عقل ارو آپ
سرشک چشم گریان رواست
سود نامه را آپ حیات است
شود رین صورت آلمعنى پدیدار
چوداستی مدان آخر^۴ سحن حیست
نه شاح سدره و طوبی رسیده
که گر^۵ پیکست و گر^۶ صورت اوست

چرا عی ده کرین طمعت برآیم
ارو چون دایه بشید این معانی
همیشه شاح بخت^۷ نارور ناد
نمک چندین چهربیری مردل ریش
که هم کارت نه سامان آید آخر
پس آنگه ران بشیمن کردپروار

چه من عست این که می حواند رین شاح
چه مقاشرت کین پیکر نگارد
رمان می گوید و او را رمان بیست
نگویم روش ای مرد^۸ سخنان
رلال مشرب روحست ار آن باب
صعیر نسل ستان حاست
ریاض حان شیرین را سانست
چو حرف و صوت^۹ را ناهم کنی بار
مدان اول که گویای سحن کبست
سحن بی حیست ار حان نم کشیده
سحن آیمه مرد سحن گوست

۱- م، ب کای	۲- ب محل عمرت	۳- م حواسناری	۴- م، ب
مرح رور شامی	۵- ب مرع	۶- ب صوت و حرف	۷- ب کا حر
۸- م اگر	۹- ب اگر پیکست و در		

کمان معدوم و ناونک را شان به
سخن آیست کر آن موح ریزد
ندیسان در سخن صور تگری کرد
شهید تبع عم بورور عاری
حیبت راند سوی قصر قیصر
چو گل بر کرسی پیروزه سنت
نه مطبق طوطیان را در قفس کرد
کنو آن عهد و پیمان را وفا کن
برآورد کام حان مستمندی
سیه کاری باشد شرط^۱ شاهان
سان اردست خودمی بایدم حورد
قدم در کام اژدرها بهادن
برآوردن ر حان پر دلان شور
نه کین رنگ ارجح رنگی ردودن
سر شیر زیان را پست کردن
بماند اکون در رنگی در میانه
تأمل را بهایت بیست مل کو
برون افتاده چون وحشی رسیشه
در آب تیره چون حاشاک معنگی
و گر مورم ر اژدرها فروم

سخن موحد و قابل را شان به
رددیای درود چون موح حیرد
به معنی آنکه نقش آری کرد
که شهار هوای عشق ناری
چوشاه شرق سر بر رد ر حاور
کنار تحت را نقش دعا سنت
سخن راشکر و حان رامگنس کرد
که شاهها سده را حاجت رو اکن
علامی سار بهر در دندی
سیه شد رور عمر داد حواهان
چرا بر خود ستم می بایدم کرد
نگهی در آتشم باید فتادن
نگهی بر برق تو سی ناختن بور^۲
نگهی با رنگی دور آرمودن
کمین بر راه پیل مست کردن
گران دیو سپه بودت بهایه
سیه را نقش رفت آن سرح گل کو
مس شیر اوگسی^۳ سرهنگ پیشه
چو صید لاعرم بر حالت معنگی
که گر تهایم^۴ از تهایا فروم

فلک گردم گرم احتراش اسی
مرون بر آفتاب تیغ در تیر
و گرددنایی از طوفان مراندیش
دم از تیری مرون نا تیغ آتش
نه یک سر پسخه بیرون رفت از دست
و یا حور چون سپر در دست ^۱ افتاد
بیرد پر موعی پیش سیمرع
حیال است ^۲ این که او هم نار ناشد
گل سوری عروس حار گردد
نه بی ره تو س سر کش بر اسی
صف هر گرند گردحای ^۳ گوهر
کجا نا گل تواند کرد ^۴ پیوهد
که شاه چوح نا ما بر باید
که از پیمان و قولت برو گردیم
نه هر صورت که حواهی سر بر آدمیم
نه عمری می شود حاک رهیں در
نه لیگر کار در بنا می شود راست
نه هر بر حی تواند شد به یک ماه

شوم شاه از توام چاکر شاسی
نه پاسخ گفت قیصر کای ^۵ جهان گیر
گر اصلی گوهری از کان مراندیش ^۶
سلک سگی مکن نا کوه آسر کش
نه بوی می چرا ناید شدن هست
چو ماهی ماه کی در دست افتاد
گرفتم هست شاهین ^۷ شاه میمرع
مگس نامار اگر اسار ^۸ ناشد
کجا نا حاره ^۹ حیری یار گردد
ترا ناید که راه حود بدانی
که حاک ره باید قیمت رر
اگر گردد گیا نا سرو نا شد
شها را این نما سر باید
ولی چون قول ^{۱۰} و پیمان ناتو گردیم
کیو در آن ^{۱۱} معابی استواریم
نه صدر این کارها گردد میسر
گرفتم طبع در پاش تودربیاست
شه گردون که بر احمد ^{۱۲} بود شاه

۱- ب کای قیصر	۲- ب سیدیش	۳- ب ماتیع
۴- ب در شست	۵- ب گرفتم شاه هست	۶- ب همان
۷- ب محالست	۸- ب حار	۹- ب بیامدقدر
۱۱- ب عهد	۱۲- ب احمد	۱۳- ب این که احمد را ب شه احمد که گردو را

سپهبدار سپهرش طعل راهست
که بر گردوں کندوری به سی سال
مدار چوح را مر کر اد آست
ساید احتمال کوه سگین
ملک را این سخنها بر ریان^۳ مود
در آمد گفت کای شاه حهانگیر
که شاهنش کند ارحان علامی
به عرم درم^۴ کرده رح ندین بوم
رسانده حوش حوش تادر رنگ
به پروار آمده بر تاریان تیر
چو بودش مردی شهزاده معلوم
ساورد ار سان آتش بر افروز
و گر حواهی شکرد فع مگس کن
ورت^۵ دوشت کام ار بیش مگریز
تکاور در حهان و شست بگشای
نه کام دوست آنگه سر بر افراز
بهاد انگشت بر آهی حون بار
و گر هگل دیگری چید و گر من
چرا هودم کسی آید به نار
چو صبحش رحم تبع من تما

رحل کو پر هشم حاتماهست
اران عالی نظر شد در همه حال^۶
رمیں کو تهمنگاه حسره است
که مشهور است در عالم به تمکین
قصرا را این حکایت در میان بود
که ناگه قاصدی چون نادشگیر
حرداری که فرج رور شامی
علم رد نا سپاهی مرد روم
همه پولادهای و آهیں چنگ
نه بوی گل چو مرغان سحر حیر
بر آشنا ار عصب فرمان ده روم
ندو گفت ای هژبر آسمان سور
چو شگردی کسی فکر ادعی کن
گلکت ناید متمن ارحان سر تیر
میان درسد و رور پسخه سمای
رکار دشمن سر کش پردار
چو شداین سحن آل شر حون حوار
نه پاسخ گفت رحم حار برم
مناعی را که من باشم حریدار
نه شاه شام اگر حورشید نامست^۷

۱-ب در بیمه حال ۲-ب در دهان ۳-ب روم

۴-ب و گر ۵-ب و رو ۶-ب شامست

دهم حاکش مه ماد از سگه حاراست
نه رین نعل سر کش^۱ بروشستن
سر گرد کشان در حون گشیدن
ر من گپتی بر اعدا تگ کردن
به تحسیش گهر در آستین کرد
د اوح رور ما را کمی بود عم
ورو سرست ما پل دمایم
مارک روی و فرح رور نادی
عقيق باش در گوهر فگندید^۲
قدح را نا صراحی عقد ستد
سوشیدن حام از عوانی
نه ترک ساعر و پیمانه کردید

رفتن شاهزاده بورور در ش^۳ به رسم عیاران «قصص قیصر
و عکل را از شستان حفته یافتن»^۴

دو عالم را به ریز نال در کش
که ای گمجبیه ویرانه گل^۵
صفری رن بین سستان حصارا
نشیمن در فصای^۶ لامکان حوى
علم بر کش ر طرف گلش حور

روم آسرد حش گر رانک دریاست
در تور ویسیه حم بر پل ستن
رمن شمشیر کین بیرون کشیدن
ر تو ترتیب سار^۷ حنگ کردن
عطیم الروم بروی آفرین کرد
که ای روح تو فرح رور عالم
گرو ابرست ما کوه گراپم
تو پچو از ردم فرح رور شادی
پس آنگه ناده در ساعر فگندید^۸
به حرم صحیح شادر وان شستند^۹
عوای بر عای حسروانی
چوش درح سوی کاشانه کردید

الا ای مرع قدسی نال بر کش
نگو نا حوش سرای حایه دل
بعیری کن درین ایوان عرا
نگردان ار هوای کن فکار روی
طواوی کن به گرد بیت معمور

۱- ب میل در کش ۲- ب و سار ۳- ب فکندی ۴- ب
فکندی ۵- ب بخشد ۶- ب سجه (ب) کلمه (ش) را ندارد
۷- ب سجه (ب) اساعده دارد و صفت تحت گاه او ۸- ب دل ۹- ب هوای

بطر نا طلعت حور شید می فار
 ر شاح سدره بر کش نانگ شگیر
 بحسان ار سر مستی حرس را
 بر آوردند دود ار عالم حاک
 به داشن چشم معنی بر گشادید
 بلیسان داستان آغار کردند
 شه پیروز سل حسر و آیس
 ر پیوند نگار او مید بر کند
 که کی ناید بستن در کمیش
 شود این ر عوای مه اندیش
 ش شادیش در رور عم افتاد
 ر دل در آش وار دیده در آب
 شرار سیمه اش دل سور^۲ تر بود
 چو عچه بر سر حار آرمیدن
 به حون آعشه دیدن حوشتن را
 چو مه شد در لاس شت روایه
 روان شد تا به پای قصر قیصر
 چو طره نا کمی^۳ ناب داده
 ب دید ار حفتگان حر فته بیدار
 پس آنگه شده بر حی آشیان سار

بوا بر نعمه باهید می سار
 چو بردارد حروس عرش تکسیر
 به بوی صحح مشکین کن بنس را
 ا بطر کن کاتش^۴ افروزان افلان
 سجن و رأ که داد عقل دادند
 چوار بورور دستان سار کردند
 که آن پیروزه تاج سلاطین
 ر فرج رور رفتش کار درسد
 بهاده بر سر ره چشم بیش
 مگر بر حیردش آن عقه ار پیش
 چو رلف بار کارش در هم افهاد
 سر می بود نا آه^۵ حگر ناب
 شی تیر عمش دل دورتر بود
 می یارست می بیار آرمیدن
 چو لاله چاک کرد پر هن را
 برون آمد چو مرع ار آشیانه
 رواش گشته حون^۶ ار عشق دلسر
 چو عمره نا سایی^۷ آب داده
 بر چو حی بر آن مر کر چو بیرگار
 بپروار آمد ار هرسو چوشهمار

نه هر کاخی چو طوبی سر در آورد
 چو لیل کاورد رح سوی گلزار
 نگهایان شب را حواب برده
 موای شامیان^۱ بی سار گشته
 نه حسش در فگنده رنگیان رنگ
 فعال بر داشته مرع شب آویر
 رستی طشت شمشش رفته اردست
 همه آدام کرده مرع و ماهی
 دهل سهاده و در حواب رفته
 و گمده چونک و نانگش شسته
 چو اسکندر به تاریکی فناه
 هرود آمد چو ناد از نام طارم
 شستان دید پر حور شید و پروی
 فشاده مشک بر گلسرگ شاداب
 کشیده سر ر هستی در نعلطاق
 ر ر عالی سریری^۲ حسروانی
 بر آن گسترده^۳ دیای گهر دور
 و رو او رنگ رنگ گل گرفته
 سمن بر در میان چول حرم من گل

۳- ب کونکر رن ۴- ب گسته

۷- ب ندان در سیمه

ر هر شاهی چو ملوطی سر بر آورد
 به پای^۱ طارم گل شد نه حار
 چراع شب شیان دید مرده
 بی رنگ داران شب رو نار گشته
 درای رومیان فناهه از چنگ
 ریان در نسته مرغان سحر حیر
 ر طاس سرسیه گردان شده مست
 سپیده رح بهمه در سیاهی
 دهل رن را ر نارو تاب رفته
 نفس در کام چو نکردن^۲ نشسته^۳
 سپهر آیینه را از دست داده
 بهار حوش بطر بورور حرم
 بود طوفی در^۴ آن نسخانه چین
 فناهه بی حرمستان حوش حواب
 تاب روم و مه روبان قصچاق
 رده بر طرف آن کاخ کنای
 معرق در گهرهای شف افورد
 گل گلچهره^۵ بر اورنگ حفته
 بهاده شمعها پیرامن گل

۱- ب نه عام ۲- ب شاهدان

۵- ب نر ۶- ب صرب

۸- ب گلچهره

چو رور عاشقان آشته مویش
عقیقش شکری در می فناده
چو سبل دلخ شستش گشنه پر تاب
چو مه بر دست سیمین تکیه داده
پرندی^۳ هستقی در سر کشیده
پراو گلرگ حمدان کرده مالین
بر آن تا خی بهان در لولو تو
همایی بر سرش پر نار^۴ کرده
کران ریحان دمیدی^۵ مشک تاقار
فناده سایه اش در شمسه^۶ چون
بهاده شرست و برداشته حام
ش شامی معسر^۷ کرده حامه
هوارا کرده دامن عسر افشار
به روی گل چو مدل گشته مایل
درو حیران شدش چشم جهان بیس
و یا در تیره شت تاسده رورست
و یا سروی رستان بهشتست
هوایی گشت او شدی کاره اردست
در و می دیدومی رفت ارجس^۸ نار

چو صبح صادقان ارجشیده رویش
عدارش لاله ای در حوى فاده
چو مرگ حشم مسش رفته دد حواب
چو حور رزیمه تاح ار سر بهاده
ر عرع عر حر^۹ گلگون بر کشیده
نهشه ریخته بر مرگ سربیں
بهاده حادماش کرسی در
درختی ار دمرد سار کرده
گرفته دسته ای ریحان به مقار
شادده بر فرار تحت سیمین
شکر دیران ر بهر آن گل اندام
ر بوی محمر^{۱۰} مشکین شمامه
سیم عسر و انفاس ریحان
در آمد حسرو شیریں شمايل
چودید آن فته رادر حواب بوش
به دل گفت این گل سسان هرورست
بهشتی پیکری^{۱۱} حور اسرشنت
به پروار آمدش مرع دل مست
رحودمی رفت و می آمد دگر نار

- ۱-ب صادق   ۲-ب چتر   ۳-ب پرند
۴-ب پردار   ۵-ب دمده   ۶-ب سرمه
۷-ب میحرش   ۸-ب معطر   ۹-ب حطر

- ۱۰-ب پیکر   ۱۱-ب حطر

برادرم روح رله چو خستش
لب لعل شکر حایش سوسم
روان سر سرو سبیش فشام
و گری^۱ بی دلان رامیم حان بیست
نه موسی شکرش را پچاشی کرد
وران پس کرد عرم حام حلاف
چو شکربوش کرد آن شرمت قد
که در دست شهان راسان کمی بود
که باشد سرح گل را لعل در حورد
کشیدش^۲ چادرش در سردوش
طبق سهاد بر دیست بهالی
یکی ایسحا بهاد و دیگر آخعا
هم از آن راه شد ما^۳ آشیان مار

گهی می گفت نگذارم رسنستش
چو دستم می دهد پایش سوسم
سارم حان و کام دل برایم
دگر می گفت کایسعا حای آن بیست
چوتاپ تلحی هحران بیاورد
لایل شد دهاش از می ناب
به یاد شکر شیرس دلند
ر لعل تاساکش حاتمی بود
برون آورد و در انگشت گل کرد
و گندش^۴ عقده در گبسوی مه پوش
پس آنگه نقل دان را کرد حالی
دگر برداشت از حا شمعها را
چوشد پر دخته را بحکم پروار

آگاه شدن گل نامداد از آمدن بورور و دیدن
انگشتی او در انگشت حود^۵ و برباد او محاس

آراستن

ر تاریکی بر آمد قله بور
پدید آمد رمشرق چتر حور شید
جهان چون ویس گل رح مهر پرورد

چو پیدا گشت دست موسی ار طور
روان شد هودح رین حمشید
سپهرو مهر گشت این رام و آن ررد

۱- ب و گره ۲- ب فگده ۳- ب فگده ب کشده ۴- ب
بر ۵- ب آگاه شدن گل نامداد از آمدن بورور و انگشتی او در انگشت
حود دیدن

قای ررکش والا^۱ پوشید
نه پیروزی برآمد چرح را مام
ر رح برداشته مرعول مشکین
گل مهوش ر حواب حوش برآمد^۲
پریشان کرد^۳ برمه رلف دلکشی
بطر در گلشن بیلوفری کرد
سرشک احتزان از روی شسته
نه دیسا عرعر سیمین بیار است
نه بر قابو حود حال شستان
روان افروز چون یاقوب شیرین
که این نار ارکحا کرده است پروار
ندین گلشن شیمن ساری او
ندین کاشانه آورد آشیانه
رح گل دید و از رور در افتاد
که بود آن طایر فرحده بورور
نگاه حلوه کیک کوهساری
که باع حت عسوس سرشتی
ندین سسان سرا ملیل بواییست
مده دیو و پری را حمله بر باد

سپیده^۴ باده حمرا بوشید
عنین اندوده شد پس وره^۵ گون بام
برون آمد ر سحرگه^۶ شمسه چین
ر طشت آنگون آتش برآمد
محبت از حوانگه^۷ چون آسو آتش
چو برجس نار کرد و سر برآورد
فلک را دید دل در^۸ مهر سته
نه فدق سبل مشکین پیرو است
محالف دید سار می پرستان
نگیسی لعل در انگشت سیمین
سؤالی کرد از آن مرغان^۹ دمسار
که حیران گشته ام^{۱۰} در ماری او
همانا در هوای آب و داه
و یا ملل سحرگه نال نگشاد
همان دم دایه^{۱۱} روش کرد چون رور
نه پاسخ گفت کای مرع بهاری
نه گویم که طاووس بهشتی
مشو بیگانه کان مرع آشاییست
چو حاتم این رمان در دست افتاد

- ۱- ب سپیده ۲- ب درکس و دلا ۳- ب پس وره ۴- ب آمد
ر که ۵- م درآمد ۶- ب سحرگه ۷- ب کرده ۸- م ور
۹- ب سوالی کرد از مرغان ۱۰- م ما بد هام ۱۱- ب داه

هوا داری کم تا ناشدم حان
سلیمانست آن کین حاتم اور است
ار آن انگشتی آمد به دست
که گر لعلش بعی بایی بگین هست
سهمی سرو گل اندام سمن روی
مکن آتش که من خود می دم خوش
که گشتم حلقه در گوش بگیش^۲
دلخون شد بیار آن آپ عاب
به باد لعل او یاقوت در ده
بیار آن آپ آتش فام بوشین
عقيقةست اش کم آن بسحاده پیش آر
بریز ار حام حم خون سیاوش
نه عیسی نازور شد همچو مریم
روان شد خون^۵ لعل ار چشم ساحر
مه بو حیره گشت ار گردش کاس
رح مه شد ر عکس ناده گل فام
گل روی قدح شدم برآورد
به اشک مشک گرد ار دل مشتند^۶
نان صحراک و محلس بر م حمشید

تو بی بلقیس و من مرع سلیمان
در من بشو حدیثی چوں قدت راست
نه حوبی ملکت حمشید هست
نده برباد حم صد بو سه بر دست
گل سرین عدار سترن بوی
تسنم کرد و گفت ای دایه حاموش
سرد گر رامک^۷ گویی آفریش
پس آنگه گفت ساقی را که شتاب
نگردان حام و حان را قوت در ده
دلخ در آتش است ار حام دوشین
حهان نادست حام ناده پیش آر
می بوشین روان برگیر و در کش
پیاله در^۴ کف ساقی همان دم
در آپ حشک کردند آتش تر
قدح در حمده رفت ار عطسه طام
بر آمد آفتاب ار مطلع حام
صراحی راتش عم دم^۸ برآورد
پری رویان به می خوردند شستند^۹
شده بصمی هلال و ناده خورشید

گل ملکوون به دست گل عداران
 ردید آب روان بر^۱ آتش دل
 پری^۲ قرا به ناری کرده آغار
 حسم را آتش دل تیرتر گشت
 بید تلخ می شد از لش بوش
 در برجس لاله اش بگروت زاله
 و گرسی^۳ رار پهایم شود فاش
 سار آحر که در حالم سوری^۴
 مکن بی خود ر لعل حان فرایم
 که من امروز خود می ناده مستم
 که گردد کار عشق اربوا راست
 به رح رومی به چین طره رنگی
 در بورور این موآ آورد بر سار

می گلگوون به حام می گساران^۵
 به می کردند حاک کالد^۶ گل
 رمی خورشید رویان شبشه پردار
 به گرمی چون شرابی^۷ چند در گشت
 قدح می خور دومی رد چون قدح حوش
 در حش^۸ گست ادمی گلگوون چولاله
 بمساقی گشت ارین آهسته تر ماش
 مریر آنم که آتش می فروردی
 چو من خود میست لعل دل رایم
 سو چندین به حام می ردستم
 پس آنگه اربو اسaran بو احوال است
 حوش آواری^۹ ترم سار چسگی
 بگاریسی^{۱۰} که نامش بود شهریار

نوا ساحقی شهریار چمگی و اشک دیختن

گل در هوای بورور^{۱۱}

سوریم^{۱۲} از عم و ماهم ساریم^{۱۳}

با ای یار تا ما هم ساریم

- ۱- مل گلگوون به حسگ می گساران   -۲- می گلگوون به چسگ گل عداران
- ۳- گل می   -۴- می در   -۵- سار
- ۶- لس   -۷- و گرمه   -۸- در حالم سوری   -۹- در عالم سوری
- (م) عوان محو است   -۱۰- بگاریسی می   -۱۱- در سجه
- ۱۲- ب سوریم   -۱۳- سوریم از عم و ماهم ساریم

غم دل^۱ نا درون حویش گوییم
نه ترک لعنت کشمیر گیریم
بوا از ماله‌های رار ساریم
گهی در تب گهی در تاب میریم
عجب ناشد که طوفان بر صحید
که مارا می‌دهد خردپنگان آب
دل شوریده را آرام حاست
چه ناشد گر مرا بر گیرد از حاک
سحر بیچارگی نا او چه چاره
که باید بی کزی کار کمان راست
شراب شوق در ساحر مسجد
بر عاقل به دیباری پرورد
در در در بی دلان تاریکتر بیست
ساید ساحت تا حد چون شود کار
بود محسون که مالیلی ستیرد
غم پهان بدام نا که گویم^۲
نمی‌دانم که چون ناشد سر احتمام
لی ماندست حشک و دیده قر
که هر روش کشد حاطر به حایی
عرب آست که محسون حدا بیست

دل شاد از درون ریش حویم
شراب از چشم^۳ صاعر گیر گیریم
طر هم نا حیال یار ناریم
چرا از تشیگی در آب میریم
رسن کر چشم ما سیلاج ریزد
درین وادی که در حان می‌رند تاب
سلک روحی که ناما سر گراست
چو حان کردم فداش از دل پاک
ور از آشتنگان گیرد^۴ کاره
کوی ران روی پشت عاسقان راست
حدیث عشق در دفتر^۵ نگسحد
درست روی آن کو مهر وردد
شب تاریک روراند را سحر پیست
دلم می‌سورد و تن می‌رند یار
اگر چه لیلی از محسون گرید
دوای دل بدام از که حویم^۶
بهادم سر به حکم کام و ناکام
مرا از حشک و تر در هشقدلس
عرب افتاده ام نا آشایی
عرب آن بیست کورا آشنا بیست

۱- ب حود ۲- ب دست ۳- ب کردی ۴- د دافت (۱)

۵- ب نا که گویم ۶- ب از که حویم

ر حویش و آشا پیگاهه گشتم
 ر تا دل چو ساعر کرده ام حوش
 حرامم ناد هر حامی که خوردم
 دلی دارم که خریک قتلره حون بست
 دل آن حوش تر که ناسد واله و هست
 بهار از امر یاره آب رویی
 که هم تیگه دهان دلستان است
 چور لف آشته شو بر روی مهوش
 که ما پستیم و او را کار نالاست
 خد سامست این که اد صبحش افر دست
 ر ناران دل به ناری می زنودم
 شدی طاووس ناع سدره صیدم
 بهدام^۱ شاه ناری در فتادم
 سمندر واد در آتش بشیم
 چو من در موسم گل رار ناشد^۲
 که ناشد نیره تر هر رور کارم
 بحر عجم خوردیم کاری دگر بیست
 به دل کوه گران هم نرتا نمد
 که چون شمع آتش اردل بر فرودم

۳ - سخن‌های (۲) و (۳) پس از این

که بی بورور گل حوش بیست دهد

به مسنتی در جهان افسانه گشتم
 و گروقی شرایی کرده ام بوش
 و گر یاد لب لعلش مکردم
 سری دارم که ارسودا بروی بیست
 سر آن بهتر که ناشد بر کف دست
 گل اربورگیرد رنگ و بولی
 دلا نیگه شکر شیرین ارآسب
 اگر حواهی که باشی رور و ش حوش
 بیابد کار ما را قامتش راست
 چه ماهست آنکه^۱ ارمهرش حوت است
 من آن مرعم که صد سیمربع بودم
 بحستی کر کس گردو ر قبدم
 کمون سگر که چون پر بر گشادم
 گر ار حالک رهش دوری گریم
 به هر مرعی که در گلزار ناشد
 چرا شد تیره رسان رور گارم
 مر احر عصمه عمحواری دگر بیست
 دلی چندین همه عجم بر تا نماد
 درین آتش چه سارم گرسورم

۱ - ب اسکه ۲ - ب بدستگه
 بست اصافه دارد

گل اربورور سواند بزیدن

بود پیوسته چون ابرو حمیده
 رحمره مردم آزاری میامور
 که به ناشد حسوب بر لب حوى
 که سیرم بی تو رآب رسیدگامی
 شود حایم به استقال او نار
 درین مستی که می گیرد مرادست
 حدیشم از می و پیمانه گویید
 حرد گوقا کند مدعی که برگرد
 که نار از ناریسان حوشتر آید
 اگر چه هست کار دلران نار
 چوداریم^۱ ارتقشمش گوش داری
 در آور سر که در پایت شدم پس
 مگرداش که میرم پیش رویت
 مرا رانعماں او بوی تو آید
 مگر دریابدم گه گه حیالت
 چه ناشد گر پرسی حال رام
 رسی حویشی مرا پروای سربست
 به صد دستان بحوالد^۲ داستات
 که حوش می نالی^۳ ای مرعبو اسار
 ش هجران که عمه حواری بسودی

چرا راع کزت ای بور دیده
 ننا^۴ از طره طراری میامور
 مقام حویشتن در چشم ماحوی
 بی حواهم حیات حاو داسی
 نگر آید مرعی ار کویت بپروار
 چو افتادم رحام بیحودی مست
 شام نر در میحایه حویید
 درین کویم چرا ناید گلدر کرد
 دلم را نار چشمت در حور آید
 بیارم بین و از حد مگلران نار
 دل من گوش دار ار روی باری
 سرم سگر بهاده بر کف دست
 چرا سورم چوشمع ار آر رویت
 هر آن نادی که ار کوی تو آبد
 حیالست^۵ این که دریابم و صالت
 چو در عشق تو حالی رار دارم
 حسرداری که ار حویشم حسریست
 چو نسل هر شی بر آستانت
 بیاید^۶ از درون پرده آوار
 من مه حور را نگر عنم سودی

نه دست آور دل محبت کشم را
کشم نار تو تا حامم برآید
کسی روری چین روری مدادش
مر آنم که من یک مشت حاکم
گرم سر^۱ نفگی سو برندارم
بمیرم پیش رویت چون پایی
کشم هم حان ودای حشائش پایت
دل گل در حروش آمد چو نمل
قدح را ارهوا در دردهن ریخت^۲
شد^۳ ار حر عش روان در سیم سیما
ر سور دل فروران شد چرا عش
قمر را طوف مر وارید میست
نه لایه دایه اش حاموش می کرد
برآب دید گاش راه میست
ر گل می چید برگ صیمراش
نه سرمسان صلای حواب دادند
تاد سیر آمدند ار ناده ناب

دمی سشین و سشان آتشم را
گرم بر دل بود نار تو شاید^۴
که روری زین صفت بودی به بادش
چومی بیسی که در عشق هلاکم
رد پایت تا ترا مرسو بیارم
مم شمع و تو بود ای رو شایی
گرم بر باد شد دل در هوایت
چوشه هار^۵ این بو ابرد به علعل
چو^۶ مرگس ادعوان سیاسمن دیخت^۷
رد ار بادام تر بر لاله عناب
راشک لاله گون پرگشت با عش
طرورد را به مر وارید می حست
چو او دیگ حگر در حوش می کرد
د مهرش آمتین بر ما ه میست
د شسم پاک می کرد ادعواش
چوشه رار لف مشکین تاب دادند
دمستی برگس گل رفت در حواب

۱-۳ م ناشد ۴-۶ م، ب سرمگر ۵-۳ م سهیار
۴-۶ م د ۷-۸ در سخن^(م) امن مصراع تکراراً آمده است
قدح را اد هوا در دهن دیخت ۷-۸ ب رد

لشکر کشیدن فرج رور شامی نه در قیصریه و روم
او نا سپاه^۱ قیصر روم^۲

که اکنون در میان پرده حوانان^۳
به شهر آن بوا را نار حواسد
ولی گاهی رسدو گه موارد
گهی صافی دهدت گاه دردی^۴
که با این عود گه سورست و گه سار
و گر آید مدین ره دو بیاید^۵
که این مستی حماری سخت ما اوست
که ترکست آنک باشد در حورره
کند ایثار مستان ملک هستی
که هر کش درد سود مرد سود
حیات مرده دل اصل ممانت
که موقوفست این حرمن به نادی
که بر قاب عیان از ما سوی الله
سخن را کرداریں آه گئ بر سار
حرامان شد برین صرح معزد
نه عالم طارم آمد از سر مهر^۶

چیز دارم سماع از پرده دامان^۷
بوا نی هست کان شهر حواسد
حوالی ساری که در این پرده سارید
لذین پیمانه های لازوردی^۸
برو این عود را در آتش اندار
ما یوسف کریں چه برباید
شوی شاه از بداری تحت را دوست
برو ترک کلاه سروی ده
اگر عاقل بداند دوق مستی
دوای درد ما حر درد سود
همات رنده دل عین حیات است
ارین نامت کجا باشد گشادی
کسی باند در این حلوت سرا راه
بو اگر پرده سار بعنه پردار
که چون بلقیس ایوان ربر خد
سلیمان وار صح آتشین چهر^۹

- ۱- سخنه (م) کلمه (سپاه) را بدارد   ۲- ب لشکر کشیدن شاه فرج رور شامی
نه در قیصریه و روم او با شاه قیصر روم   ۳- ب پرده دامان   ۴- ب
پرده دامان   ۵- م لازوردی   ۶- ب گهی صافی دهدت و گاه دردی
نه عالم آسمان رفت از سر مهر   ۷- ب و گر آمد ناین ده برباید